

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejema: mesečno . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 18 vin.
== Poslano: ==
enostolpna pettivrsta po 30 vin
Izhaja vsak dan, izveniml ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.
S prilogo »Naša Gospodinja«.

Svade in prevare.

Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.

Angel miru plače, krije svoje lice, da ne vidi bratovornega boja. Heroji Lozengrada in Drinopolja, osvobodniki Vidovega dne na Kosovem, bratje po krvi in krstu so podlegli stari mržnji in črni zavisti. Balkan je nova človeška mesnica, cvet naroda pada pod nožem, ki so ga brusile svade in prevare diplomatov. Bulgari in Srbi se bijejo žešče nego s Turkom. Davorija na Balkanu se končuje s krvavimi prizori, ki zgodovina ne pozna tužnejših. Pet vekov je kleta turška najezda morila krščanske rodove. Po sijajnih zmagah je obledel in ugasnil polumesec, in začela je na nebu svetla zvezda upanja, da so zagotovljeni pravi pogoji trajnega miru in zdravega napredka na Balkanu. Toda prehitro je zatemnila ta zvezda za gostimi oblaki dima iz ubojnih topov. Po brdih in dolinah kosi koščena smrt, odmeva jad in beda, drhti in pojema mlada snaga, ki je zlomila dušmanina železno pest. Za Boga, bratče, ne u krvi! S krvjo in znojem bratratu koplje jame, tuga in žalost zagrinja gomile bulgarskih in srbskih bojnikov.

Slavili smo 30. majnik t. l. kot zgodovinski dan, ko je bila podpisana pogodba, ki Turčiji zapečati usodo v Evropi. Štiri tedne pozneje so pričeli zavvezniki mesarsko klanje med seboj na zemlji, ki so jo s skupnim orožjem oteli sovragu. Bulgarski car in srbski kralj sta z državniškimi besedami začetkom oktobra m. l. utemeljila zgodovinsko istino, da je bilo turško gospodstvo skozi stoletja sramota za krščansko Evropo. Z jedrnatimi stavki sta dokazala brezpravnost in krutost ozmanskega režima in nujno potrebo samopomoči. Evropska javnost je izražala simpatije junaskim činom balkanskih narodov, ki so se kot levi borili v znamenju križa za svobodo, za svoj kulturni in narodni razvoj.

In sedaj? Ne preiskujemo in ne obsojamo, kdo je kriv. Srbi in Bulgari sami gotovo ne. Poznejša zgodovina najde vrata v arhive in pojasni zvijače ter intrige. Toliko pa je gotovo, da je bila balkanska zveza osnovana na prožni podlagi odpora proti Turčiji. Bulgarija in Srbija sta mladi, narodni državi, ki zasledujeta svojo nacionalno misijo v Makedoniji. Tu pa je prebivalstvo mešano in pisano kakor mozaik. Makedonsko vprašanje je samo zase poglavje vzhodnega vprašanja. Desetletja so trajali nemiri in upori v Makedoniji iz narodnih in verskopoličnih nagibov z geslom: Makedonija Makedoncem! Toda makedonske narodnosti ni, kakor ne bosanske. In to geslo je zasejalo kol razdora in sovraštva med Bulgari, Grki in Srbi. Narodni, verski, strateški in gospodarski interesi posameznih držav so ustvarili nasprotja, iz katerih se je razvila druga balkanska vojska. In razpaljena strast ne vpraša, kaj je pravo, ne pozna poti, ne posluša ugovorov, ne svetov. Zato je naravnost bedasta trditve, da je druga balkanska vojna delo panslavistov. Panslavizem se je porodil iz romantike 18. in 19. stoletja in se je preživel; vzbudila pa se je in ojačila slovanska misel, ki priznava vsem slovanskim narodom enakopravnost ter individualnost ter zavrača imperializem močnejših narodov. In s temi ideali smo spremljali boje in pozdravljali zmage balkanskih Slovanov nad najhujšim sovražnikom. In zato obžalujemo, da hočejo balkanski narodi s krvavo vojsko poravnati svoje spore. Vojna ni edino sredstvo, s katerim se morejo ugotoviti narodni, verski, strateški in gospodarski interesi. Armade so le skrajno

sredstvo v rokah diplomatov, ki morajo varovati življenjske koristi svojih držav. Ali res ni bilo nobene oblike, ki bi bila Bulgariji in Srbiji dala večjo obrambo in zagotovilo naravnega razvoja v določenih mejah? Nam se zdi, da; toda v zadnjem trenutku je zmagala psihologija vojaških množic, ki so videli potoke krvi in preživele dolge mesece v gostem dimu smodnika . . .

Pariški »Temps«, ki ima tesno zvezo z ruskim veleposlanikom Izvolskim, je začetkom junija objavil zanimive podatke o bulgarsko-srbski pogodbi, ki je bila podpisana 13. sušca 1912 in obsega tri točke. V prvi si obe državi zagotovita neodvisnost in celotnost v obliki defenzivne zveze. V drugi točki sta sklenili ofenzivno zvezo proti Turčiji in določili, da je vse osvojeno ozemlje skupna posest — condominium — obeh zaveznikov. To posest si razdelita tri mesece po sklepu miru, in sicer pripade Bulgariji ozemlje vzhodno od Rodopskega gorovja in reke Strume, Srbiji pa pokrajine severno in zapadno od Šare planine. Mej tema črtama ležeče ozemlje naj razdeli ruski car tako, da bode Bulgarija mejila do črte Egri Palanka—Ohrida, ako bi bila avtonomija za to ozemlje nemogoča.

Tretja točka pogodbe je vojaška zveza. Prvotno je določila, da Bulgarija postavi na bojišče proti Turkom najmanj 200.000 in Srbija najmanj 150.000 mož. Za slučaj vojske sta se obvezali, da ob reki Vardarju zbereta vsaka najmanj 100.000 bojnikov. Ko bi Avstrija napadla Srbijo ali zasedla Sandžak Novipazar, je Bulgarija dolžna Srbiji poslati v pomoč 200.000 mož.

Prvi dve točki sta podpirala oba vladarja in ministrska predsednika, zadnja pa tudi obostranska šefa generalnega štaba. Pripomniti moramo, da sta generalna štaba pozneje večkrat izpreminjala tretjo točko in da je bulgarska vlada odločno zanimala obljubljeni pomoč proti Avstriji. Sicer pa je sedaj preporna le druga točka, ki je dala povod bratomorni vojni.

Za nas, ki ne moremo vplivati na razvoj dogodkov, je važno vprašanje, kakšne posledice bo imela sedanja balkanska vojska. Nihče je ne odobrava, kdor resno in trezno bulgarom in Srbom želi zdrav kulturni napredok. Duobus certantibus tertius gaudet. Če se dva tepeta, tretji klobuka pobere. In tretji je Rumunija, četrti Turčija, peti Rusija, katere nesebičnost v tem sporu ni vzvišena nad vse dvome. Našteti pa bi mogli še dolgo vrsto interesentov, katerim ta bratomorni boj napravi veselje škodoželjnosti. Veseliti se morejo le oni, ki so bili izpočetka nasprotniki balkanske zveze.

Ne moremo soglašati z istimi, ki trdijo in žele, da je balkanska zveza pokopana. Znani so mnogi slučaji v zgodovini, da so narodi po krvavih vojskah sklepali zveze. Vojska proti Turčiji se je porodila iz plemenitejših nagibov, nego so zavist, sovraštvo in plen. Isti plemeniti nagibi morejo obnoviti zvezo, ako se jasno določijo tudi nameni in izključijo, kolikor je v človeški moči, vse nemoralne politične nakane.

Tudi z avstrijskega stališča moremo pozdravljati bulgarsko zvezo, v kateri ima dovolj prostora tudi Rumunija. V zvezi si države zagotove ravnotežje, carinske pogodbe in neodvisnost od mogočnih jerofov. Ti so, ki želijo razpor, kakor je na vsa usta izpovedal mažarski grof Tisza. Politika ravnotežja na Balkanu, o katerem je govoril Pašić, zahteva revizijo tudi srbske vnane politike. Rusija je že večkrat dokazala tudi nasproti Srbom, da ima vedno pripravljeni dve železi v balkanskem vihanju. Bodočnost Srbije in Jugoslovanskih sploh zahteva prijateljske razmere s habsburško monarhijo. Po tej poti upamo tudi jugoslovanski narodi v okviru monarhije hitreje in sigurneje doseči svoja prava.

Sat prata biberunt. Dovolj je prelite krvi. Vsakemu svoje. In če velja tudi za balkanske narode stori rek »Nemo iudex in propria causa«, naj prepusté svoj spor razsodišču. Zadnja poročila iz Belgrada, Sofije in Aten trdijo, da državni delajo za premirje in spravo. Vsak rodoljub in prijatelj krščanske omike mora želeti trajno spravo med narodi, ki so stoletja medleli pod tujim jarmom in se ga oprostili s sijajnimi zmagami ter ogromnimi žrvami. »Izbrisaste sa Balkana Turku, sad brišite svaku razmijum, što bi nastat medju vamni mogla. Rad, djelatnost i krščanska ljubav svieta temelj i podloga čvrsta, bez ljubavi cio život gine.« I. Ž.

Trma do konca.

Gotovi nemški avstrijski listi, kakor navadno, o diplomatskem položaju na Balkanu ne podajajo prave slike. Delajo kakor tič noj, ki glavo skriva v pesek, da ne vidi, kaj se okoli njega godi. Sanjajo o porazu Rusije na Balkanu, o nasprotstvu med Srbijo in Grčijo, o možnosti sporazuma med Bulgarijo in Rumunijo proti Srbiji in Grčiji itd. itd. Vseskupaj same kombinacije brez nog in glave.

Položaj je dejansko sledeči:

Med Srbijo in Grčijo vlada popoln sporazum, ne samo glede njunih skupnih zahtev nasproti Bulgariji, marveč tudi glede meje, ki ima med njima samima v prihodnosti teči. Nadalje sta edini, da ne marata evropske intervencije, ampak si rešite za tem, da se balkansko vprašanje uredi najpreje med balkanskimi državami samimi.

Rumunija zahteva samo Tutrukajo — Balčik, toda ta zahteva je nujno zvezana z zahtevo, da se Bulgarija s Srbijo in Grčijo v sporazumu z Rumunijo poravnava v zmislu ravnotežja sil na Balkanu. Tu obstoja torej junktim. Rumunija je s Srbijo in Grčijo glede tega vsaj v glavnih potezih domenjena.

Ali Turčija rogovili v Trakiji na svojo roko, ali je nahujskana, se ne ve; ni pa preveč verjetno, da bi bili mladoturki pohod na Odrin čisto sami iztuhali.

Rusija igra popolnoma premišljeno in po določenem programu in je prazno govoriti o tem, da se stvari na Balkanu razvijajo preko njene glave. Ona se samo tako dela kakor da bi ji sedanji dogodki ne bili všeč in v pretvarjanju so ruski diplomati mojstri. Rusija se je delala kakor da bi hotela Bulgarijo rešiti, a ni do danes niti mezinca ganila. Rusija hoče ravnotežje sil na Balkanu in dela zdaj na to, da balkanski državniiki to ravnotežje sami določijo. Bulgarije nihče noče razbiti, le njene hegemonije Balkan ne more trpeti. Glavni pomočnik Rusije pri tem delu je Rumunija, ki pa dela s tem v svojem lastnem interesu. Vrhtega teži Rusija za tem, da se zopet osnuje balkanska zveza in vojska zoper Bulgarijo je po programu ruske diplomacije le nekako pedagogično sredstvo, da bulgarski državniiki uvidijo, kako je ta zveza tudi za Bulgarijo nujno potrebna, ako noče ostati osamljena.

Bulgarija pa noče ničesar uvideti. Po svoji stari metodi se ne odloči za ničesar; obenem odnehuje in obenem kaže še večjo neodncljivost. Zdan bi raža z Rumunijo prišla na čisto, ne pomisli pa, da je to nemogoče, če se ne spravi tudi z ostalimi svojimi nasprotniki. Bulgarija stavlja ves svoj up na Evropo. Evropa pač zelo dela za mir, resne in dejanske intervencije se pa boji. Evropa Bulgarije tudi ne bo mogla obvarovati izgube Makedonije. Bulgariji na ljubo se Evropa ne bo izpostavila nevarnosti, da se že itak zadosti razglašeni koncerti velesil popolnoma razbije. Čim dali

ostane Bulgarija trmasta, tem hujše bodo posledice zanjo.

REZULTAT KONFERENCE V SKOP-LJU.

Belgrad, 17. julija. Na sestanku ministrskih predsednikov Pašića, Venizelosa in Vukotića v Skoplju se je dosegel popoln sporazum o vprašanju bodočih meja na Balkanu. To velja zlasti tudi za meje med Srbijo in Grčijo, ki sta glede razdelitve Makedonije popolnoma enih misli tudi glede Gjevčelijia in drugih mest, o katerih se je domnevalo, da bi radi njih mogel nastati kak spor med zaveznicami. Vsi trije ministrski predsedniki so se dalje enodušno izrekli za to, da se eventualno posredovanje Evrope ob sklepanju miru z Bulgarijo odločno odbije. Sklenilo se je operacije proti Bulgariji nadaljevati, ako Bulgarija v najkrajšem roku ne sprejme pogojev Srbije, Grčije in Črne gore za mir. Ti pogoji, ki pa javnosti se niso znani, so minimum zavezniških zahtev. Kar se tiče Rumunije, more Bulgarija njene vojne operacije le na ta način ustaviti, da sprejme srbsko-grške mirovne pogoje. Danes je že jasno, da se je med Rumunijo, Srbijo in Grčijo sklenil sporazum za ohranitev ravnotežja na Balkanu. S tem sporazumom mora Bulgarija resno in nujno računati in je vsaka njena nada na izigravanje Srbije in Grčije potom posebnega sporazuma z Rumunijo prazna. Najnovejše vesti poročajo, da se bo rumunski ministrski predsednik Majorescu sešel s srbskim, grškim in črnogorskim ministrskim predsednikom, da se z njimi posvetuje o rešitvi celokupne balkanske krize. Te vesti uradno še niso potrjene; mogoče pa je, da bi se sestanek vršil kasneje, ko bo postalo aktualno vprašanje o obnovitvi balkanske zveze. Zdi se, da so zavezniki med drugim stavili Bulgariji tudi pogoj, da vstopi v novo balkansko zvezo. Najbrže je ta stvar že tako dozorela, da se je tudi že Rumunija odločila vstopiti v novo zvezo.

STALIŠČE GRČIJE.

Belgrad, 17. julija. (Srbski tiskovni urad »Slovenec«.) Uradni komunique o Pašić-Venizelosovem sestanku pravi, da se je na sestanku ugotovilo popolno soglasje v vseh vprašanjih, ki zanimajo zaveznike. Pašić in Venizelos sta se popolnoma sporazumela o propozicijah, ki se bodo stavile Bulgariji, kakor sta tudi v vseh podrobnostih natančno določila srbsko-grške meje, oziroma načela, po katerih se bodo meje uredile v slučaju, ako bi mirovni rezultati izpremenili predpostavke za preliminarne. Vsak poznejši sporazum je izključen. Glede Soluna so se potrdile prejšnje določbe. — Venizelos je izjavil nasproti žurnalistom: Srbija in Grčija ne bosta privolili v začasno premirje in zavezniki ne pojdejo v Petrograd preje, dokler Bulgarija ne da garancij, da se bodo spori med njo in Srbijo in Grčijo uredili brez vsakršnega vmešavanja Evrope. Danes se razmerja ne morejo več urediti na podlagi starih pogodb, marveč samo na temelju današnje situacije. Zavezniki bodo zahtevali vojno odškodnino. Garancija, ki se zahteva od Bulgarije za to, da bo pogoje, ki jih bo sprejela, tudi izpolnila, je takojšnja demobilizacija. Šele potem bodo zavezniki mogli iti v Peterburg.

PAŠIĆ SE JE SESTAL Z BULGARSKIMI DELEGATI?

Belgrad, 17. julija. Ker se Pašić še ni vrnil v Belgrad, se govori, da se je v Nišu najbrže sestel z bulgarskimi pooblaščenci. Razun obiaavljenega ko-

munija se o včerašnji konferenci v Skoplju uradno ničesar ne poroča.

× × ×

DEJANSKO STALIŠČE RUSIJE.

Sofija, 17. julija. K današnjemu minisrskemu svetu so bili zopet vsi voditelji opozicije poklicani. Na kompetentnem mestu se zagotavlja, da je Rusija predlagala sestanek ministrskih predsednikov vseh vojskujočih se balkanskih držav v Nišu, kjer naj bi se sklenilo premirje. Bulgarska vlada smatra ta ruski predlog kot odklonitev posredovanja.

× × ×

KAJ MENIJO NA DUNAJU.

Dunaj, 17. julija. Brzjavka carja Ferdinanda rumunskemu kralju kaže, da so v Bulgariji pričeli uvidevati, da bodo morali odnehati. O tem so že tudi v Rumuniji poučeni. Angleški listi, ki so o razpoloženju v Peterburgu nenavadno dobro poučeni, so ponovno poročali, da Ruse prodiranje Rumuncev skrbi in razburja (?). Ruski in francoski poslanik sta opozorila v Bukareštu, da bi nadaljnje prodiranje rumunske armade Evropo preveč vznemirilo. Najbrže ostane rumunska armada ob črti Turtukaja—Balčik, če se balkanski ministrski predsedniki kmalu sestanejo in se Rumuniji zagotovi, da bo smela pri razdelitvi Balkana tudi sodelovati. Poročilo o demarši Avstro-Ogrske pri Rusiji, ki je je »Figaro« objavil, ni točno. Avstro-Ogrska je tako kakor v vseh glavnih mestih tudi v Peterburgu izjavila, da se udeležiti kolektivnega koraka, če pride do tega. Stvar stoji zdaj tako, da bodo balkanske države svoje zadeve same uredile, vsled česar kolektivni korak ni aktuelen. Ni res, da namerava Avstro-Ogrska v Rumuniji posredovati, da se ustavi prodiranje rumunske armade. Balkanski ministrski predsedniki se najbrže z rumunskim ministrom Majorescu sestanejo v Rumuniji, in sicer v Bukareštu. Bulgarija je izvedela, da se želi, da odpošlje k tej konferenci delegata, če le mogoče, kakega generala (?). Podrobnosti o razgovoru v Skoplju niso znane. Ob tej priliki se mora naglašati, da bo vse, kar bodo balkanske države sklenile, morala Evropa ratificirati.

× × ×

STALIŠČE RUMUNIJE.

Dunaj, 17. julija. Rumunska vlada je izročila po svojem poslaniku zunanjemu ministru noto, ki izjavlja, da sedanje akcije Rumunije ne nameravajo Bulgarije uničiti, marveč da se le namerava pridobiti Rumuniji neobhodno potrebna strateška črta Turtukaja—Dobrič—Balčik z nekoliko kilometri čez na zapadu in jugu.

Kolin, 17. julija. »Kölnische Zeitung« poroča: Zastopniki Rumunije so danes velesilam zopet podali izjave o balkanski politiki Rumunije, ki je za varnost svoje meje smatrala za potrebno, da zasede črto Turtukaja—Balčik. Vojaške operacije Rumunije niso imele drugega namena, kakor zavarovati to strateško mejo. Rumunija služi mirovni politiki velesil in hoče na Balkanu ohraniti ravnotežje.

× × ×

GEŠOV ODPOTUJE V BUKAREŠT?

Dunaj, 17. julija. »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Bukarešta: Listi soglasno poročajo, da pride v Bukarešt najbrže že danes prejšnji bulgarski ministrski predsednik Gešov, da se z Rumunijo naravnost pogaja. Liberalno glasilo »Vitorul« sodi, da se zdaj, ko je Rumunija celo svojo armado mobilizirala, na pogajanja ne more več misliti. Bulgarija mora takoj vse rumunske zahteve sprejeti, če ne bodo rumunske čete naprej prodirale.

× × ×

DOGOVOR TUDI S TURČIJO?

Pariz, 17. julija. Kakor se poroča, se je sklenil med Rumunijo in Turčijo na eni in med Srbijo in Grško na drugi strani ustmen dogovor, po katerem se tudi Turčiji prizna pravica glede ravnotežja na Balkanu soddločevati. Dogovorilo se je baje, da dobi Turčija pod pretvezo ravnotežja del Trakije nazaj.

× × ×

VELESILE ZOPET NA DELU.

Rim, 17. julija. Velesile so se sporazumele, da balkanske države pozovejo, naj sovražnosti ustavijo in sklenejo mir. Velesile so že v vseh balkanskih prestolnicah naglašale nujno potrebo, da se vojska konča. Velesile pozovejo energično tudi Turčijo, da ne prekorači meje Enos—Midia.

Dunaj, 17. julija. Francoski in ruski poslanik v Bukareštu sta storila pri rumunski vladi korak, da vlado opozorita, da bi nadaljnje prodiranje rumunske armade v Bulgariji utegnulo v Evropi vznemirjenje.

Peterburg, 17. julija. Ruska vlada je pri Porti energično nastopila, ker so Turki črto Enos—Midia prekoračili in tako prekršili londonsko pogodbo.

× × ×

KAJ MISLIJO V SOFIJI? — SAVOV ZOPET NA VRHU? — RUSIJA NEZADOVOLJNA.

Sofija, 17. julija. Car Ferdinand se je obrnil na vse evropske vladarje za posredovanje.

Sofija, 17. julija. V diplomatičnih krogih se trdi, da namerava novi bulgarski ministrski predsednik prej ko mogoče obiskati avstro-ogrškega poslanika in ga vprašati, če in kakšne usluge je voljna Avstro-Ogrska Bulgariji storiti, ako se z Rumunijo sporazume. Če bi avstro-ogrski poslanik naravnost ne odgovoril, bi vlada nemudoma na Evropo apelirala in jo pozvala, naj ona reši balkansko vprašanje.

Dunaj, 17. julija. »Neue Korresp.« poroča iz Ischla: Car Ferdinand je cesarja Franc Jožefa brzojavno naprosil, naj pri Rumuniji intervenira. — Ob Berchtoldovi avdienci se je o tej zadevi razpravljalo. Odločitev ni padla. Trdi se, da bo Avstro-Ogrska na Balkanu intervenirala. Dunajskim merodajnim krogom pa o prošnji carja Ferdinanda na Franc Jožefa ni nič znanega.

Pariz, 17. julija. »Temps« poroča iz Peterburga: Govorica, da namerava nova bulgarska armada pod poveljstvom Savova nadaljevati vojsko proti Srbiji, vzbuja tu velike skrbi, osobito ker tu Savova dolže, da je novo vojsko na Balkanu povzročil. Zopetno imenovanje Savova za višjega poveljnika bulgarske armade se smatra za veliko napako bulgarske vlade. Obenem se sodi, da se v Bulgariji vračajo k načrtom Stambolcev in da se Bulgarija Avstro-Ogrski približuje. Naglašajo, da ta sklep bulgarske vlade nasprotuje izjavam sofijanskega kabineta, ki naglašajo, da izbruh vojske ni povzročila Bulgarija. Ruska vlada je v Sofiji danes svetovala, naj se odpošljejo pooblaščenici v Skoplje. Turško prodiranje v Peterburgu ne vznemirja in smatrajo, da Turčiji ne bo koristilo. Velesile so odločene, da ne dopuste, da se revidira londonska pogodba.

Peterburg, 17. julija. Notranji položaj v Bulgariji povzroča tu veliko vznemirjenje, ker se poroča, da se v Sofiji pripravlja revolucija. Zopetno imenovanje generala Savova je tu najslabše učinkovalo.

Dunaj, 17. julija. »Südslawische Korresp.« poroča iz Sofije: Višje poveljstvo vopkljuje pod orožje letnika 1884 in 1885; pod zastavo morajo ljudje stari do 66 let. Vse sile se napenjajo, da se postavi na bojišče nova armada, ki naj bi bila odločilna bitka s Srbi in Grki. Vojaški krogi, ki imajo pregled, izjavljajo, da bulgarska stvar še ni izgubljena in dokler se ni bila odločilna bitka, Bulgarija ne more priznati, da je premagana. Vojaški krogi pritiskajo, naj se vojska nadaljuje. Ogorčenje proti Rusiji je vsak dan večje. Bulgarski častniki, ki so nakupovali v Rusiji konje, jih niso dobili. To je Bulgare tembolj razjezilo, ker je Rusija Srbiji poslala 5000 konj, predno je izbruhnila vojska. Položaj vodstva bulgarske armade je prekeren, ker je Bulgarija skoraj popolnoma od zunanjega sveta zaprta in zato vojaški transporti izostajajo. Primanjkuje osobito municije, tudi sanitarne odredbe so nezadostne. V Sofiji je še vse mirno. Oblegovalno stanje se najstrožje izvaja. Od 25. junija ni došla v Sofijo pošta iz inozemstva. Trdi se, da pisma namenoma zadržujejo.

Frankobrod ob Meni, 17. julija. »Frankfurter Zeitung« objavlja iz Sofije poročilo, da pojenjuje v bulgarski armadi disciplina in da so vojaki že več častnikov usmrtili.

Belgrad, 17. julija. V Belgradu prihajajo vesti o vedno večjem razburjenju na Bulgarskem. Neki bulgarski častnik, ki je bil pobegnil na Rumunsko in od tam v Belgrad, pripoveduje, da se za bližnje dni pripravljajo na Bulgarskem veliki dogodki. Kralj Ferdinand je skrajno nevrasteničen in je izgubil vsako iniciativo. V Sofiji so se v bližini dvora ponovno vršile demonstracije. V armadi je močno gibanje za najradikalnejše obračunavanje s krivci sedanje nesreče.

× × ×

ANGLEŠKA SODBA O BULGARIJI.

London, 17. julija. »Times« pišejo: Položaj Bulgarije je obupen. Država stoji pred polomom. Veliki uspehi Bul-

garije so bili vzrok njene nesreče. Bulgarija je začela misliti, da svojih sosedov nič več ne potrebuje. Tako je nastala bulgarska megalomanija. Kriva je tega tudi evropska diplomacija. Čim dalje jasneje se vidi, da je bilo razbitje balkanske zveze začetek nesreče za Bulgarijo. Zelo so se zmotili tisti, ki so menili, da bo Rusija Bulgarijo podpirala.

× × ×

NA BOJIŠČIH. — SRBI PRODRAJO DALJE.

Belgrad, 17. julija. Zadnje dni so se srbske čete na mejni fronti uspešno pomikale proti Krivi Palanki. Predvčerašnjim popoldne se je z naskokom vzel Žuti Kamik, na desnem bulgarskem krilu pri Küstendilu. Včeraj je srbsko levo krilo zavzelo Karaulo Dukat in prisililo Bulgare, da so se umaknili na Crnook. Bulgari so bili na več mestih potisnjeni. Srbska mejna fronta zavzema vedno močnejšo oporo. V Sofiji so lahko slišali grmenje srbskih topov, ker so se nekateri boji vršili do 30 kilometrov blizu Sofije. Bulgari so poizkusili napad na Deščani Kladenac (prelaz na stari meji južno od Pirota), želeč se prebiti do Vlasine. Imeli pa niso nobenega uspeha in so bili potisnjeni proti Ruju in Trnu. Srbska mejna fronta je neprodorna. Operacije se vrše sistematično, čete se polagoma pomikajo naprej in zavzemajo nove postojanke.

Belgrad, 17. julija. (Srbski tiskovni urad »Slovenec«.) Zadnje štiri dni ni bilo z bojišča skoro nobenih vesti. Poročalo se je, da so Bulgari pred Krivo Palanko napadli srbsko levo krilo, a bili odbiti. Drugih večjih operacij ni bilo. Danes se poroča, da so Bulgari z veliko močjo napadli srbsko postojanko Bosilgrad, ki leži 20 km na bulgarskem teritoriju severno od Küstendila. Kljub bulgarski premoči pa se Srbi niti za korak niso umaknili in odbili vse napade. — Zadnje dni se je uspešno vršilo pomikanje srbskih čet na mejni fronti proti Krivi Palanki. — Predvčerašnjim popoldne ob štirih so Srbi z naskokom vzel Žuti Kamik. Prednji položaj bulgarskega desnega krila pri Küstendilu je razbit; sovražnik je v največjem neredu in z ogromnimi izgubami bežal preko mejne črte.

Sofija, 16. julija. Srbske čete, ki so udrle v bulgarsko ozemlje, so bile danes napadene in vržene nazaj proti Vlasini. Poizkuse Grkov, zagnati levo bulgarsko krilo nazaj, so preprečile bulgarske prednje straže, ki so prizadele Grkom velike izgube. Na drugih bojiščih je mirno.

Atene, 17. julija. Boj, ki se je bil včeraj v okolici Vrontija, se je končal s popolnim sovražnikovim umikanjem. Čete, ki so tvorile skrajno grško desno krilo, so pripadale tretji in enajsti diviziji. Včeraj ponoči je sovražnik s tremi bataljoni pri Vrontiju napadel, a je bil z izgubami vržen nazaj. Grki so danes napadli grške pod Vrontijem in jih po vročem boju zasedli. Sovražnik, ki je veliko ljudi izgubil, je bežal v neredu proti Karaköju. Grške izgube so neznatne. Tudi pred grškim središčem se Bulgari umikajo.

Bukarešt, 17. julija. Rumuni so zasedli vse večje kraje ob desnem bregu Donave od Vidina do Turtukaje.

Belgrad, 17. julija. (Srbski tiskovni urad »Slovenec«.) V Makedoniji se nadaljuje preganjanje bulgarskih čet proti Malešu in preko njega. Srbske in grške čete tirajo na bulgarski oddelek proti severu; Bulgari so zapustili prelaz Kresno in se umikajo proti Dubnici v Bulgariji. Srbske operacije se vrše brez prenanagljenja in z matematično gotovostjo; čete napredujejo korak za korakom in zavzemajo dobre oporne točke za nadaljnje akcije.

Belgrad, 17. julija. V Belgradu je sedaj okrog 5500 ranjencev. Tujih zdravnikov je prišlo doslej že nad 120.

× × ×

RUMUNI SE UMAKNILI?

Sofija, 17. julija. Rumunske čete so se iz Meztre in Varne umaknile. To se pripisuje intervenciji velesil. Prekinjenje železniške zveze z Varno se je zlasti glede preskrbovanja čet zelo hudo občutilo.

× × ×

TURŠKA AKCIJA.

Carigrad, 17. julija. (Uradno.) Turške čete so došle do črte Midia—Enos, kjer so se ustavile, ko so zasedle Midio, Saraj, Kariskian, Seidler, Muratli, Malgaro, Kešan in Enos.

Carigrad, 17. julija. Vojaška stranka zahteva, da naj armada prodira dalje in zasede Odrin.

London, 17. julija. Iz turških krogov se poroča, da je turška armada pustila, ko je prodirala, velike bulgarske oddelke za hrbtom, ki se niso branili. Kolera je Bulgare oslabil. Zdi se, da Turčija in Rumunija sporazumno postopata. Turčija hoče zopet osvojiti Odrin in upa, da ga zasede, ne da bi tekla kri.

RUSIJA SE PRIPRAVLJA.

Dunaj, 17. julija. »Russische Rundschau« poroča iz Peterburga: Odločilo se je, da za zdaj ruski zunanji minister ne odpotuje na dopust. Nejasen položaj na Balkanu in važna posvetovanja v Peterburgu zahtevajo, da ostane Sazonov v Peterburgu.

Varšava, 17. julija. »Slovo« poroča iz Peterburga: Radi resnega položaja na Balkanu so mogoči evropski zapletljaji. Sklenilo se je zato v Rusiji vse ukreniti, da se moč in interesi Rusije zavarujejo.

Krakov, 17. julija. Mobilizacija v kijskem vojaškem okraju je, kakor »Novini« poročajo, izvedena. Ob avstrijski meji stoji sedem kavalerijskih polkov pod pretvezo, da so tja za čas poletnih manevrov poslani. Trdnjavo Dubno so oborožili s havbicami najnovejše konstrukcije. Dopust se ne dovoljuje častnikom in ne moštvu. Postajenačelnikom južnozahodnih železniških prog je ukazano, da morajo imeti pripravljene posebne vojaške vlake. Na postaji Zdobunov preizkušajo častniki prometna sredstva. Iz Novesieliczke se poroča, da je tovorni promet ustavljen, ker se vozijo vojaški transporti proti avstrijski meji.

× × ×

EVROPSKA KONFERENCA V BEROLINU.

Berolin, 17. julija. Tu menijo, da je sklicanje evropske konference v Berlinu verjetno.

MORAVSKI DEŽELNI ZBOR.

Novoizvoljeni moravski deželni zbor je bil dne 16. t. m. odprt. Namestnik dr. baron Bleyleben je prečital najvišji odhok, po katerem je imenovan za moravskega deželnega glavarja grof Serenyi, za njegova namestnika pa poslanca dr. Začek in Jelinek.

PODMORSKI PREKOP MED ANGLIJO IN FRANCIJO.

»New York Herald« objavlja izjavo francoskega ministerskega predsednika Barthoua, ki je izjavil, da se bo po njegovi sodbi kmalu zgradil podmorski predor, ki bo vezal Francijo z Anglijo.

NOVA KITAJSKA REVOLUCIJA.

Kiomintagova stranka je pod Tenchunsanovim vodstvom v Nankingu pričela novo revolucijo, ki hoče odstraniti vladno sedanega predsednika kitajske ljudovlade Juansikaja. Pobunjena je Kitajska južno od reke Hvaj. Vstahi so se polastili utrdb Krangynga. Juansikaj je odločen do najhujših bojov. Province Kiangsu, Kiangsi, Anhui in Hunan so že proglasile svojo neodvisnost od Pekina. V Naukinu so vstahi baje ubili nemškega konzula, a potrjeno to poročilo še ni.

Dnevne novice.

+ **Rajši liberalca kakor katoličana.** »Primorski list« z dne 17. julija 1913 piše sledeče z ozirom na ožjo volitev med dr. Brecljem in liberalcem Kovačem: »Včeraj se nam je sporočilo iz Gorice, da prideta Breclj in Kovač v ožjo volitev, in takoj se je pojavilo med nami vprašanje, kaj imamo v nedeljo storiti. Do sedaj je bilo naše mnenje, da Breclj ni za poslanca, ker je naredil med nami prepričanje, da hoče v naši deželi ukazovati. Od nedelje sem se pa Breclj gotovo ni spremenil, in tako moramo ostati tudi mi proti njemu, kakor smo bili do sedaj. V nedeljo zato tudi ne bomo volili Breclj. Morda bi ne bilo narobe, če bi rekli, da je tudi nam ljubše, ako pride v deželni zbor kak pameten liberalac kakor dr. Breclj. Ta mož res ne sme v zbornico!« — Prosimo, to piše katoliški list, ki ima za urednika katoliškega duhovnika!

+ **Kranjske občine in deželni glavar.** Občinska zastopa Bohinjska Bistrica in Bučka sta čestitala deželnemu glavarju ob priliki njegove petdesetletnice in mu izrekla zaupanje z ozirom na napade v nasprotnih listih.

+ **Iz glavnega stana narodno-napredne stranke** je izšel sledeči komunikat: Danes ob tri četrt na 11. je načelnica narodno napredne stranke ekscelencija gđna. Kamila Theimer obiskala Učiteljsko tiskarno. Visoka obiskovalka se je jako pohvalno izrekla o tej interesantni ustanovi mladih ter njeni tehnični in finančni ureditvi. Posebno milostno je občevala z urednikom »Dana«, ki mu je izročila jako važna odkritja. Z globoko zahvalo, da je svojo milost obrnila na mladino, kateri je še nedavno razložila, da ne razumejo niti najprimitivnejših načel evropske in splošne družabne politike glede svetosti družinskega praga, ji je izreklo udružnost »Dana« svojo popolno udanost in zaupanje. K temu buletinu pripominjamo, da se v političnih krogih smatra ta obisk kot ugodno znamenje za dr. Novaka, katerega zveze z mladino so že dalj časa znane.

— **Dijakom.** Tovariši, ki še niso vzeli potovalne listine »Slov. Dij. Zvez« in bi jo radi dobili, naj določijo 60 vin. v znamkah na »Podružnico S. D. Z.«, Ljudski dom, Ljubljana. Listina obsega nad 1100 slov. kat. nar. dijakov. Služi dobro v svrhu informacije in kot legitimacija k dijaškim zborovanjem ob priliki kat. shoda. Nedijaki jo dobe le na posebno željo.

— **Strela ubila mater in hčer.** Z lga se poroča: V sredo popoldne sta želi na polju pšenice Neža Meglič in njena hči Elizabeta. Ob nevihtu sta vedrili pod dežniki. Strela je udarila med nji in obe ubila. Imeli sta pri sebi tudi malega psička. Tudi ta je bil zadet od strele. Ljudje dolgo časa o tem niso nič vedeli. Šele proti večeru, ko ju ni bilo domov, je začelo gospodarja skrbeti, kaj se je zgodilo. Njegov sin ju je šel s kolesom na polje iskat in je dobil obe mrtvi. Elizabeta je bila zvesta članica Marijine družbe.

— **Žalostna smrt.** V četrtek, dne 17. julija t. l., so pripeljali ob osmih zjutraj iz deželne bolnišnice v Ljubljani na kranjsko železniško postajo moža najlepših moških let, starega 38 let, J. Zupana, podomače Oreharja, posestnika iz Svakovelj pri Kranju, na kate-rega se je vsula pri zidanju neka stena in mu zmečkala nogo in roko. V bolnici so mu nogo trikrat odžagali, pa ni nič pomagalo. Dasiravno čvrste in močne postave, je podlegel neznosnim bolečinam. Bil je dober gospodar. Zapuščča 28letno vdovo in štiri nepreskrbljene otročiče. N. v m. p.!

— **Promocija.** Tomo Tollazzi, c. kr. avskultant pri deželnem sodišču v Ljubljani, bo v soboto, dne 19. t. m., na Karlo - Ferdinandovi češki univerzi v Pragi promoviran za doktorja prava.

— **Čuden požar — strela.** Leskovec. V torek v jutro ob sedmi uri je pogorel hlev Alojzija Sevšek na Jelšah. Ljudje so prihiteli na pomoč in rešili hišo — okoli poldneva je začela ta goriti in je tudi vpepeljena. V sredo ob 10. uri ponoči je dvakrat tresčilo; strela je užgala gospodarska poslopja Jožefa Vintar na Gorici, ki so pogorela; zgoreli so tudi trije prešiči.

— **Veselica »Mengiške godbe«.** »Mengiška godba« priredi v nedeljo, dne 20. julija 1913 na vrtu »Pri Jeleni« veselico. Vspored: Godba, petje, srečolov, šaljiva pošta, korlandoli. — Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina prosta.

— **Jugoslovanska akademija za raziskavanje Jadranskega morja.** Jugoslovanska akademija v Zagrebu je s pomočjo deželne vlade preskrbela vse potrebno in določila člane za ekspedicijo, ki ima v znanstvene svrhe preiskati Jadransko morje ob hrvaškem primorju. Ekspediciji se je dala na razpolago šolska ladja »Vila Velebita«. Raziskavanje, ki se bo vršilo po enkrat v vsakem letnem času, se začne prvič koncem avgusta letos.

— **Kolesarska dirka.** Kakor se nam poroča, priredi znano kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu veliko mednarodno kolesarsko dirko. Proga je določena Trst-Postojna in obratno z 115 km. Ker so darila kaj bogata, ni dvoma, da se bode te dirke mnogo kolesarjev dirkačev udeležilo. Dirka se bode ob vsakem vremenu. Prijave in vloge je poslati na omenjeno društvo.

— **Pretepač.** Mile Rončević iz Brloga, p. d. Zandar, je znan in nevaren hujšak in pretepač. 6. t. m. je bilo v Vontatovi gostilni pri Semiču več delavcev, ki so popevali slovensko. Rončević jih je vedno zbadal. Jože Konec iz Vel. Gabra ga je radi tega pozval na odgovor, Zandar pa mu je zasadil dvakrat nož v levo stran pas, da se je ta zgrudil. Rončević je iz gostilne zbežal, a so ga drugi dan izsledili in zaprli. Koreve je vbojen v leva pljuča in je zelo malo upanja, da okreva.

— **Jubilej.** Na Dobrovi pri Ljubljani so 16. t. m. — na god Karmelske M. B. — obhajali 40letnico mašništva presvetli g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič in njegovi gg. sošolci, namreč: Josip Erker, stolni kanonik v Ljubljani, dr. Josip Marinko, duh. svetnik, c. kr. profesor in župni upravitelj v Mavčičah, Janez Vidregar, duh. svetnik in župnik v St. Vidu pri Zatičini, ter Jakob Ferjančič, župnik v Zavracu. — Cerkevni govor je imel g. dr. Josip Marinko. Trije še živeči gg. sošolci: Janez Komljanec, c. kr. profesor, Ant. Moré, župnik, in P. Bazilij iz Gorice so zaradi bolezni izostali. Popoldne je deklšča Marijina družba uprizorila jubilejntom na čast Silvin Sardenkovo »Skrivnostno zaroko«.

— **Poštni pečati.** Ako pogledamo napise na dvojezičnih poštinih pečatih na Kranjskem, zapazimo, da je nad datumom nemško ime kraja, pod datumom pa slovensko, kar je vsekako žaljivo zapostavljanje slovenščine v de-

želi, ki ima le malo odstotkov nemških prebivalcev. Če že morajo biti dvojezični napisi, naj bi se enakovrednost obeh deželnih jezikov izrazila na ta način, da sta imeni kraja ob straneh datuma, ne pa, kakor dosedaj, zgornaj in spodaj. Ta sprememba bi ne stala veliko, vendar bi imela to dobro stran, da bi napisi na poštinih pečatih ne žalili narodnega čustva ljudstva v deželi, ki je v ogromni večini slovenska.

— **Gorenjska podružnica Slov. Dij. Zvez** ima svoj redni letni občni zbor 24. julija na Brezjah pri g. Gabrijelčiču. Začetek ob osmih zjutraj. Vabljeni so vsi gorenjski akademiki, bogoslovci in abiturienti in vsi prijatelji S. D. Z.

— **K ustanovitvi kamniškega odbora gorenjske podružnice S. D. Z.** se vabijo tovariši visokošolci, bogoslovci in abiturienti iz kamniškega okraja v sredo, 23. t. m., ob dveh popoldne, v Društveno dvorano v Mengšu. Spored: 1. Volitev odbora, 2. Slučajnosti.

— **Z Vrhniko.** Na večkratni dopis v vašem listu ste me zvalili pred 14 dnevi na obisk. Obhodil sem Vrhniko, popraševal za njene zanimivosti ter se prepričal, da me »Slovenec« ni varal. Lepe hiše, lepa lega, kraj sam, vse mi je ugajalo. Tudi »Močilnik« sem obiskal in tam v kajbici sv. Antona puščavnika. Vrnil bi se bil popolnoma zadovoljen; samo to mi je bilo neprijetno, da sem moral na vsakem razpotju, pri vsaki stezi čakati človeka, ki mi je povedal, kje sem, kam naj se obrnem, kako naj pazim, da pridem tje in tje. Nikjer nobenega napisa, nikjer kazipota, nobene table. V vsaki občini so take table in na njih napisi s pušico ali roko, ki ti kaže pot do tega ali onega kraja. Na Vrhniko si tujec tudi v tem pogledu. — Kdo bo postavil te table — ali županstvo ali olupševalno društvo?

— **Nedeljski posebni vlak na Gorenjsko.** Ta vlak vozi vsako nedeljo, ne oziraje se na vremenske razmere, in odhaja iz Ljubljane južni kolodvor ob 1. uri 20 minut popoldne ter dospe v Lesce ob 3. uri popoldne in na Jesenice ob 3. uri 22 minut popoldne. Ravno ta vlak se vrača zvečer ob 7 1/2 na 8. uro iz Jesenic in je ob pol 8. uri v Lescah, ob 8. uri 11 minut v Kranju in točno ob 9. uri v Ljubljani, južni kolodvor. Znižane vozne cene vlaka veljajo le, ako se vzame listek za tja in nazaj skupaj, sicer se plača navadna cena poštne vlaka. Vozne cene za III. razred so: (za tour in retour): Ljubljana—Kranj 1 K 40 vin.; Ljubljana—Lesce 2 K 60 vin.; Ljubljana—Jesenice 3 K.

Ljubljanske novice.

lj **Občni zbor Vincencijeve družbe.** Praznovanje društvenega patrona sv. Vincencija Pavlanskega se letos ne bode vršilo na praznik v soboto, temveč v nedeljo, 20. t. m. Zjutraj ob pol sedmih v Marijanišči sveta maša s skupnim sv. obhajilom, zvečer ob tri četrt na šest litanije in zborovanje. Govor je prevzel g. stolni vikar Ivan Cegnar.

lj **Za Vincencijevo konferenco karmelske Matere Božje Vodmat—Selo—Moste** bo sveta maša s pridigo, blagoslovom in petjem dne 20. julija 1913, ob 7. uri zjutraj v cerkvi karmelske Matere Božje na Selu. — Odbor.

lj **Duhovne vaje za duhovnike** pri oo. jezuitih v Ljubljani se prične v ponedeljek, dne 21. julija. Vodil jih bo znani govornik g. P. Volbert. Kdor se namerava udeležiti, naj se prihlasi takoj.

lj **Jakob Pretnar**, učitelj na I. mestni deški ljudski šoli, je umrl danes zjutraj v deželni bolnici. Pokojnik je že dalje časa bolehal na oslabeleosti srca. Nazadnje se je tej bolezni pridružila vodenica, ki ga je spravila v prezgodnji grob. Zapuščča vdovo in štiri nepreskrbljene otroke. Pogreb bo jutri ob pol šestih iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

lj **Podporno društvo delavcev in delavk ljubljanske tobačne tvornice** vabi k sv. maši, ki bo jutri v soboto, ob 6. zjutraj v Križevniški cerkvi za rajnega blagajnika tov. Ogriča.

lj **Razredna loterija.** Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani je bila določena kot poslovno mesto c. kr. avstr. državne loterije ter sprejema prednambje za srečke, ki se bodo razpošiljale avgusta meseca t. l. Z ozirom na to, da je zanimanje za te srečke jako veliko, se opozarjajo zainteresenti, da se kmalu prihlasijo.

lj **Umrli so v Ljubljani:** Amalija Berce, zasebnica, 70 let. — Franc Capuder, posestnikov sin, 32 let. — Terezija Borc, bivša kuharica, 74 let. — Ana Alič, užitkarica, 78 let. — Antonija Čarman, delavka, 20 let.

Zadnje vesti.

ZVEZA STARE STRUJE IN LIBERALCEV NA GORIŠKEM.

Gorica, 18. julija. Stara struja podpira liberalce na celi črti. Na deželi agitirajo oristaši stare struje zelo agilno za liberal-

nega kandidata Kovača, ki je v ožji volitvi z dr. Brecljem. Liberalci se bodo stari struji s tem revanširali, da bodo v kmečkih občinah na Tolminskem podpirali dr. Gregorčiča. Zato niso sami niti kandidatov postavili. Včeraj je imelo posvetovanje o volitvah veleposestvo. Veleposestnik Zucchini iz Medane je izjavil v imenu Gregorčiča, da je za sledeči kompromis pri volitvi v veleposestvu: 1 poslanec gre S. L. S., 1 liberalcem in 1 »zmernim« liberalcem. Kandidat je naj bi bili: Zucchini, dr. Franko, Vavnik. Marinič, bivši poslanec stare struje, je predlagal, naj se kandidira v veleposestvu dr. Gregorčič, ako bi v kmečkih občinah na Tolminskem propadel. Ta predlog je bil odklonjen z vsemi glasovi proti trem.

GROF BERTHOLD NAPOVEDUJE ODLOČEN KORAK AVSTRO-OGRSKE, Ischl, 18. julija. V avdienci grofa Berchtolda s cesarjem so se storili jako dalekosežni in važni sklepi. Avstro-ogrsko diplomacija pripravlja aktiven korak k zapletku krize na Balkanu. Ker je ključ položaja zdaj v Bulgariji, je glavno zanimanje Avstrije obrnjeno na Sofijo. Avstro-ogrski monarhiji ne more biti vseeno, kako se konflikt med Bulgarijo in Srbijo glede teritorija reši. Če bližnji dnovi bodo prinesli jasnost o sicer miroljubnih namelih Avstro-ogrsko.

AVSTRIJA IN RUSIJA DELATA SPORAZUMNO?

Rim, 18. julija. Oficijozna »Tribuna« poroča iz Peterburga: Velesile tripelentente so se sporazumele za skupno akcijo v Carigradu, kjer je Rusija že sporočila, da smatrajo vse velesile črto Enos—Midia za definitivno in je svetovala, naj Turčija svojo akcijo omeji, ne da bi jo bilo treba k temu še prisiliti. Tripelentente dela tudi v Atenah na to, da Grčija zniža svoje zahteve in je ruski poslanik grškemu zunanjemu ministru Cornilasu izjavil, da bodo velesile v nasprotnem slučaju določbe grškosrbske pogodbe revidirale in reducirale. Podobne izjave je podala Rusija v Belgradu in tudi v Bukareštu je izrazila svoje pomisleke proti prodiranju v Bulgarijo. Načelo tripelentente je, da se Bulgarija ne sme ekscesivno oslabilati, v čemer se Rusija slučajno zлага z Avstro-ogrsko. Ruski poslanik na Dunaju Giers je dobil nalog sporazumeti se z Avstrijo, da se sovražnosti na Balkanu ustavi.

KORAKI VELESIL.

London, 18. julija. (Oficijozno.) Velesile so se odločile v Sofiji, Carigradu in Bukareštu storiti nujne korake. V Sofiji bodo delale na to, da bi Bulgarija poslala zastopnike na skupno balkansko konferenco, v Carigradu bodo vlado posvarile, naj turška armada ne prekorači v Londonu določene meje, v Bukareštu pa svetovale, naj rumunske čete ne korakajo v Sofijo. Položaj je jako zapleten in neprijeten, toda še ni nevaren.

SRBI ŽE NA POL POTA IZ KUSTEN-DILA V SOFIJO.

Belgrad, 18. julija. Srbska armada je zavzela mesto Izvor in vrgla bulgarske čete nazaj.

RUMUNSKI KRALJ ODKLONIL PROŠNJO CARA FERDINANDA.

Bukarešt, 18. julija. Na lastnoročno depešo carja Ferdinanda, kojega prošnjo je podpiral tudi avstro-ogrski poslanik v Bukareštu knez Fürstenberg, je kralj Karol sicer vljudno, a večalimenj o d k l o n i l n o odgovoril. Kralj izraža svojo željo, naj bi se dobro razmerje med Bulgarijo in Rumunijo vpostavilo, kar je mogoče, če se sklene preliminarni mir.

Bukarešt, 18. julija. »Universul« poroča, da je kralj Karol carju Ferdinandu odgovoril, da Rumunija zahteva mir z vsemi vojskujočimi se strankami, in sicer istočasno, ker se morejo sovražnosti le pod tem pogojem ustaviti.

NEMČIJA ZA MIR.

London, 18. julija. Nemški cesar in cesarica obiščeta angleški dvor. Cesar Viljem je v lastnoročnem pismu kralju Jurju izrazil svoje veliko zadovoljstvo nad tem, da sta Anglija in Nemčija v sedanji evropski krizi tako harmonično sodelovali, da se ohrani svetovni mir.

AVSTRIJSKI POSLANIK V BULGARII.

Sofija, 18. julija. Avstro-ogrski poslanik grof Tarnowski je odpotoval na Dunaj.

SRBIJA ZAHTEVA TUDI OBMEJNO REGULACIJO?

Belgrad, 18. julija. Srbija zahteva na stari srbsko-bulgarski meji obmejno regulacijo, ki bi ji v sporazumu z

Rumunijo omogočala najprimernejšo zvezo za donavsko-jadransko železnico.

STALIŠČE RUMUNIJE POPOLNOMA POJASNJENO.

London, 18. julija. (Reuter.) Nota Rumunije velesilam izvaža, da Rumunija zahteva črto Turtukaja—Dobrič—Balčik z 8 km čez na jugu in zapadu, kako to zahtevajo topografske razmere. Rumunija nadalje ne more trpeti prizadevanj Bulgarije po hegemoniji na Balkanu in to takoj potem, ko se je že s svojimi zavezniki borila zopet Turčijo. Bulgarija je proti svojim bivšim zaveznikom agresivno nastopila. Rumunija si hoče zato pridobiti v svrhu pravične rešitve balkanskega problema sodelovanje pri definitivni razdelitvi Balkana. Njena akcija meri na to, da vojskujoče se države sklenejo mir, in sicer tako, da se varujejo legitimni interesi vseh direktno interesiranih, s čimer morejo biti tudi velesile zadovoljne.

KOLIKO RUSIJA SVETUJE SRBIJI IN GRČIJI, NAJ ODBRŽITA.

London, 18. julija. »Times« poroča: Rusija svetuje Srbiji, naj se zadovolji z Ovcjim Poljem, vključivši Štip in zapadno Makedonijo ob Vardarju do Gevgelija, Grška s teritorijem od Gevgelija preko Seresa do Orfanskega zaliva, Rumunija pa s Tutrakan—Balčikom. Ako se Srbija in Grčija s tem zadovoljita, je ugodna likvidacija zasilgurana; če ne, je pričakovati vmešavanja velevlasti. Srbija in Grčija naj bosta zmerni zlasti z ozirom na Avstrijo.

V BELGRADU SO OPTIMISTI.

Belgrad, 18. julija. Na merodajnih mestih se položaj ne presoja pesimistično. Zdi se, da do intervencije drugih ne pride. Merodajni krogi upajo, da se bo dosegel med balkanskimi državami sporazum.

ODGOVOR BULGARIE SE PRIČAKUJE.

Peterburg, 18. julija. Iz Belgrada se poroča, da tam vsako uro pričakujejo odgovora Bulgarije.

BULGARSKI KABINET SESTAVLJEN.

Sofija, 18. julija. (Oficijozno.) Novi kabinet je sestavljen. Predsednik Radoslavov, minister za zunanje zadeve Genadie v.

DOBRA ZNAMENJA.

Bukarešt, 18. julija. Vojni minister Harjeu je s sporočilom kralja za kraljico in za ministrskega predsednika došel iz glavnega stana semkaj. Takoj nato so se zbrali ministri. Kralj se v kratkem vrne v Bukarešt.

Dunaj, 18. julija. Borza je dobro poslovala. Vsi papirji so poskočili. Opoldanska borza je kazala naravnost viharo zboljšanje, zlasti so poskočile alpinske montanske akcije.

TURČIJA DELA TEŽAVE.

Pariz, 18. julija. Veliki vezir je nasproti zastopnikom velesil izjavil, da se Turčija po sklepih londonske reunije ne čuti vezano in si lasti popolno akcijske svobodo.

MASAKRI.

Carigrad, 18. julija. Nemška krležarka »Dresden« je odpula v Rodosto v varstvo prebivalstva.

FANTASTIČNE VESTI.

Budimpešta, 18. julija. Vest, da je car Ferdinand na Ogrsko pobegnil, je izmišljena.

GIBANJE ZA REPUBLIKO V BULGARII?

Bukarešt, 18. julija. Po Bulgariji krožijo manifesti, naj se skliče veliko sobranje, da se proglasi republika. Car Ferdinand je baje od revolucionarjev obsojen na smrt.

SCHNEIDER UMRIL.

Dunaj, 18. julija. Krščanskosocialni deželni poslanec in odbornik Ernest Schneider je v 63. letu svoje starosti na srčni bolezni umrl. Zapuščča 2 sinova in 2 hčeri.

POVODNJI.

Tropava, 18. julija. Povodenj je v Šleziji napravila poldrug milijon kron škode.

Štajerske novice.

Š Kako se imenuje denar štajerskih davkoplačevalcev? Kmet iz ptuj. okolice nam piše: Na ptujski gimnaziji so bili letos 203 učenci, torej samo za par dijakov več kot jih imajo celjski slovenski štirje nižji rajradi. Od teh jih je bilo iz mesta Ptuj 61, iz okraja Ptuj komaj 27, dočim je bilo zunanjih 105. Vse to kaže, kako potrebna je ta gimnazija, oziroma kakega pomena je za okraj in kako zaupanje ima zavod pri ljudstvu. Dežela jo vzdržuje in izdaja zanj vsako leto čez 60 tisočakov

samo nemškufarstvu na ljubo; zato se protivi podržavljenju, ker bi se morebiti potem odprl zavod tudi spodnještajerskemu slov. ljudstvu, zdaj pa morajo od vseh strani na deželne stroške bobnati skupaj nemške dijake, ker sicer ne bi imeli zadostnega števila učencev. Tako gospodari nemška večina v deželi. Samo da vzdržuje ptujsko nemštvo, izmetavajo leto za letom krog 60 tisočakov, ne da bi ljudstvo imelo kaj od tega, razun da mora — plačevati! Zato pa slovenski poslanci, le v boj zoper tako gospodarstvo, dokler ne bosta vladali v deželnem gospodarstvu — pamet in pravica!

Š Kako se uporablja zaklad (fond) za povzdigo živinoreje? Poljedelsko ministrstvo je dovolilo mariborskemu društvu za preiskavo mleka znatno podporo v znesku 3000 K. Dasiravno zaklad za povzdigo živinoreje ni namenjen za podporo sličnih društev, kakor je omenjeno mariborsko društvo, vendar mu je vlada dala tako znatno podporo. O delovanju društva se še dosejaj ni drugega izvedelo, kot da so včlanjeni pri njem sami bogati veleposestniki. Kmetje, pravi živinorejci, pa nimajo od tega društva prav nikakega dobička. Po kakšnem merilu se ravna vlada pri podljeevanju podpor?

Primorske vesel.

p Izpiti za pomorske strojnike. V Trstu se bodo sredi septembra vršili izpiti za pomorske strojnike vseh treh vrst. Prošnje za pripust je s potrebnimi izkazili vlagati do 26. avgusta pri pomorski oblasti v Trstu.

p Turški begunci na potu domov. Z Reke se zopet odpeljejo s parnikom v Carigrad 103 turški vojaki, ki so bili pobegnili za časa balkanske vojne na avstrijska tla. Begunci so bili internirani v vojašnicah na Ogrskem, a za transport so jih zbrali v Subotici, odkoder so prispeli na Reko.

p Nova tržnica za ribe v Trstu. Od informirane strani se javlja, da bo nova tržnica za ribe na ribiškem obrežju v Trstu otvorena v petek, dne 1. avgusta, ali pa najpozneje v nedeljo, dne 3. avgusta.

p Pritisk v kopališča. Nobeno leto še ni bilo takega navala v kopališča avstrijskega primorja, kakor letos. V Trst prihajajo počitniški vlaki natlačeno polni; v Gradežu so že pred dnevi zabilježili 9000 gosta in sedaj prihaja iz Milj vest, da tam včasih po cele ure gost ne more dobiti prostora, da bi šel v kopelj.

p Dostava pošte v Trstu. Od 15. julija do zadnjega avgusta se v Trstu ob

6. uri zvečer radi vročine ne bo raznašala pisemska pošta. Pismonoše bodo to večerno pošto dostavljali šele drugo jutro.

p Licej šolskih sester »de Notre Dame« v Gorici. Letos je ta zavod prvič izdal letno poročilo, ker je postal popoln in se letos na njem vrši prva maturacija. Na zahodni strani mesta Gorice, kjer vodi most čez slikovito strugo potoka Korna v lepi drevored proti mostu čez Sočo, stoji poslopje šolskih sester, ki že celo vrsto let delujejo na vzgojnem polju. Na lepem vrtu je nastalo novo poslopje, kjer se nahaja licej, ustanovljen leta 1907. Lepa notranja oprava, izbrana učna sredstva, krasen razgled po solnčnih Brdih so nekatere zunanje prednosti zavoda. Izborna vodstvo (vodja je semeniški profesor dr. Josip Srebernič), vestno izbrane učiteljske moči, fina vzgoja in pač tudi priložnost naučiti se za nas zelo važnega laškega jezika priporočajo zavod. Med učenkami je skoro ravnotežje treh narodnosti: Slovenk je 46, Italijank 49, Nemk pa 40. Kako se skrbi za jezikovno izobrazbo, kaže učni načrt, kjer je za relativno obilgato slovenščino in italijanščino določenih v vsakem razredu po tri ure na teden. Obilgaten je pouk v francoščini po štiri ure na teden v vseh razredih. Preskrbljeno je tudi za pouk v angleščini. Letošnje prvo poročilo prinaša v kratkih potezah razvoj tega zavoda (spisal je poročilo dr. Srebernič). Komaj se da iz poročila spoznati veliko delo. Na tihem se je delalo. Zavod pa bo imel v bodočnosti še velik pomen za izobrazbo našega ženstva. Prav tako brez vsakega hrupa in posebne reklame se je v zvezi z licejem v letu 1912. ustanovila dveletna trgovska šola za deklice. Tudi tu je vodja isti kakor v liceju. V kratkem času znamenjujejo šolske sestre v Gorici velik napredek. Naj bi tudi v bodočnosti dosegle take uspehe, kakor so jih dosegle dosedaj.

p Tržaški šolarji na kmetih. V sredo odpotuje prva četa letovišnikov-šolarjev v Hrpelje. Četo učencev italijanskih ljudskih šol bo vodil učitelj Fiamin. Mladina ostane v svojem zrakcu v Hrpeljah mesec dni, potem pa se vrne, da odstopi prostor deklicam. Tržaška občina pošilja vsako leto otroke ubogih staršev na kmete na oddih.

Koroške novice.

k Sv. vojska v Celovcu. V soboto, dne 19. t. m., ob 8. uri zvečer se vrši v hotelu »Trabesinger« ustanovni shod »Svete vojske«, to je protialkoholnega

društva za koroške Slovence v Celovcu. — Komur je mar slovenska mladina, komur je mar blagor, sreča in bodočnost Slovencev na Koroškem, ta naj se pridruži novi četi — sveti vojski, ki bo šla v hud boj za treznost našega naroda. Vsi Slovenci in Slovenke, brez razlike, dobrodošli v sveti vojske. Vsakdo lahko sodeluje in pomaga v boju — proti kralju alkoholu, četudi ni abstinent! — Spored zborovanja: 1. Nagovor in pojasnilo o ustanovitvi svete vojske. 2. Govor o pomenu in namenu Svete vojske za koroške Slovence (g. Ulbing.) 3. Izvolitev odbora in 4. razno-terosti. — Za pripravljalni odbor: Dr. V. Rožič, sklicatelj.

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4. Privatno zdravišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

1 pošlni zavitek

(3 kg netto)

popolnoma naravnega

sirupa iz malin

pošlje franko po pošt-nem povzetju za K 5.60 c. kr. dvorni založnik lekarnar G. Piccoli, Ljubljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkih in v sterilizir. steklenicah.

2961

Za dopoldne se išče k mali rodbini

postrežnica,

ki zna priprosto kuhati. — Več se poizve v upravi lista pod št. 2120.

Uprava hotela Union v Ljubljani sprejme

dva vajenca

za gostilničarsko, oziroma kavarniško obrt. Zdravi fantje iz poštenih družin, zmožni tudi nemškega jezika, se naj zglase v spremstvu starišev ali njih namestnikov pri ranavteljstvu Grand Hotela Union. 2152

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepa živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Prodajalna, gostilna in trafika
s celo hišo in kletmi se daje
takoj v najem
Naslov pri upravištvu pod št. 2139.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

CENTRALA: LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA ŠT. 26 (POLEG PLINARNE),

Beton
Zelezobeton
Mostovi
Stropi
Dvorane
Zazidki turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

PODRUŽNICE: GORICA, TRST, ZAGREB.

Otvoritev obrti 15. julija 1913!

Spedicijsko in komisijsko podjetje Fran Uher, Ljubljana

Telefon šteč. 266.

Selenburgova ulica šteč. 4.

Spedicije vsake vrste, dovažanja blaga, selitve, zacarinanje skladišča, reklamacijska pisarna za vozninske difference itd. Komisijski posli. Prodaja premoga (en gros) za domačo in industrijsko uporabo, drv in potrebščin. Zastopstvo.

Zahvala in priporočilo:

obilo podpirali od ustanavljanja firme »Balkan« pa do mojega izstopa, izrekli najtoplejšo zahvalo in prosim te dobrohotnosti tudi pri moji lastni firmi.

Priporočam se z velespoštovanjem

P. n. Glede na to, da sem izstopil iz službe »Balka«, trgovske, spedicijske in deln. dr. podružnica Ljubljana in se s 15. julijem na tukajšnjem trgu samostojno etabliram, si usojam s tem vsem trgovskim prijateljem in p. n. naročnikom, ki so me osebno

Fran Uher.